

دفاع مقدس

گمشده در جنگ

بار ثبت صحنه‌های ناب و البته دلخراش از روزهای جنگ تحمیلی بر دوش عکاسان جنگی بود که برای خلق خاطرات همه خطرات را به جان می‌خریدند و زیر آتش دشمن عکاسی می‌کردند. از این رو انجمن عکاسان انقلاب اسلامی و دفاع مقدس گنجینه‌ای غنسی از تصاویر مهم تاریخ انقلاب و دفاع مقدس دارد که به همت این عکاسان جنگی جمع‌آوری شده است. این انجمن در هفته دفاع مقدس برای نخستین بار با همکاری روزنامه همشهری یک مجموعه عکس (۱۲ پرتره از رزمندگان جنگ تحمیلی) منتشر کرده و به‌دنبال صاحبان این تصاویر است. کسانی که این افراد را می‌شناسند می‌توانند با این انجمن به شماره ۸۸۸۹۶۸۵۰ - ۰۲۱ تماس بگیرند.

خرمشهر
مهرماه ۱۳۵۹، شهید بهروز مرادی از رزمندگان دوران مقاومت، پیش از اشغال شهر توسط ارتش بعثی عراق ■ عکاس: علی کاوه

خرمشهر
شرق هور الهویزه اسفند ۱۳۶۲، رزمندگان گردان ادوات در منطقه عملیاتی بدر ■ عکاس: بهرام محمدی‌فرد

نگرانی از کیفیت آموزش در مدارس دولتی

علیرضا کمرئی، مشاور وزیر آموزش وپرورش: کیفیت پایین عملکرد مدارس دولتی منجر به نمره‌های ضعیف دانش‌آموزان می‌شود و این موضوع بر فکر و روان خانواده‌ها اثر گذاشته است. بهبود مدارس دولتی بدون توسعه شایستگی‌های حرفه‌ای مدیران و معلمان امکان‌پذیر نیست.

تبعیض جنسیتی در آموزش نداریم

زهرا بهروز آذر، معاون رئیس‌جمهور در امور زنان و خانواده: حدود ۹۸ درصد کودکان باسواد هستند و هیچ‌گونه تبعیض قانونی در حوزه تحصیل نداریم. حق تحصیل برای تمام کودکان اعم از دختر و پسر فراهم است.

طعم خوش فرزند بیشتر

علل کاهش فرزندآوری در ایران و راه‌حل کشورهای دیگر برای افزایش جمعیت

گزارش
گروه فرهنگ‌شهر

«می‌ترسیم بچه بیاوریم چون...» این جمله را از زبان زوج‌هایی که فرزندی نیاوردند یاد می‌گرایش به فرزند دوم یا سوم ندارند زیاد شنیده‌اید؛ داستانی که پشت آن علت‌ها و باورهای

کمابیش نادرست و غلطی است که در نهایت منجر به پشیمانی می‌شود؛ داستانی که با سالمند شدن آنبوه جمعیت فرزندآور امروز به احتمال فراوان ترسناک‌تر هم خواهدبود.

هر زن ایرانی چند فرزند به دنیا می‌آورد؟

کمتر از ۲ فرزند، سهم هر زن ایرانی بین ۱۵ تا ۴۹ سالگی است که نرخ آن به روایت مرکز آمار ۱٫۶ می‌شود.

برای فرار از بحران پیری چقدر نوزاد نیاز داریم؟

رئیس‌فرارکسیون جمعیت‌وحایت‌از خانواده مجلس می‌گوید: برای جبران کاهش شدیدی جمعیت و خروج ایران از بحران پیری، هر خانواده باید ۳ تا ۵ فرزند به دنیا بیاورد.

تأثیر قوانین مشوق خانواده

فاطمه محمد بیگی می‌گوید: ۲سال پس از اجرای قانون جوانی جمعیت، صرفاً ۳۰ تا ۳۵ درصد مفاد این قانون اجرا شده و ۷۰ درصد از مواد قانونی در نظرگرفته شده برای تشویق زوجین به فرزندآوری، هنوز اجرا نشده است.

راه‌حل کشورهای دیگر برای فرزندآوری

بلغارستان
در این کشور دستمزد زنانی که به مرخصی زایمان رفته‌اند تا ۵۸ هفته پرداخت می‌شود و پدران نیز برای مدتی بیش از ۷ هفته می‌توانند در خانه بمانند و درحالی‌که دستمزد دریافت می‌کنند به همسرشان در نگهداری نوزاد کمک کنند.

ژاپن
جمعیت ژاپن در سال ۲۰۲۲ بیش از ۸۰۰ هزار نفر کاهش یافت. دولت ژاپن برای مقابله با کاهش نرخ زاد و ولد، با راه‌اندازی اپلیکیشن‌های همسرپایی، تاکسی زایمان، رایگان کردن مهدکودک و کمک هزینه فرزندآوری توانست کمبود این جمعیت را جبران کند.

فنلاند
تمام خانواده‌های فنلاندی پس از تولد فرزندشان جعبه‌ای شامل لباس کودک و دیگر تجهیزات مورد نیاز او دریافت کرده‌اند. شهر کوچک ویرات در فنلاند، به والدین هر نوزاد جدیدی که متولد می‌شود، ۴۰۰۰ یورو هدیه می‌دهد. تخصیص مسکن رایگان نیز از دیگر تسهیلات در این زمینه است.

فرانسه
با وجود کاهش شدید نرخ تولد در اروپا در سال ۲۰۱۶، فرانسه توانست به نرخ متوسط تولد ۱٫۹۲ کودک به ازای هر زن دست یابد. مشوق‌هایی ازجمله تخفیف مالیاتی، کمک هزینه سفر و حتی پارانها برای مراقبت از کودکان در نظر گرفته می‌شود.

تصویر غلطی که مانع از فرزندآوری در ایران می‌شود

بارداری حتما باید با برنامه‌ریزی قبلی باشد و برخی بچه‌ها ناخواسته هستند، درحالی‌که واقعیت این است که ۳۰ درصد بارداری‌ها در دنیا بدون برنامه‌ریزی قبلی هستند.

روش‌های پیشگیری از بارداری خطری ندارد، درحالی‌که مصرف قرص‌های ضدبارداری توسط زنان، بسیار پرعارضه است و می‌تواند باعث ایجاد لخته‌های خونی شود.

تأخیر در بارداری بدون مشکل است، درحالی‌که باعث افزایش احتمال ناباروری و تشخیص دیر هنگام آن می‌شود و این امر باعث دشوارتر شدن درمان ناباروری خواهد شد.

فاصله فرزندانم حداقل باید ۳ یا ۵ سال باشد اما واقعیت این است که اگر مادری در فاصله کمتر از ۳ سال نیز مجدداً باردار شود هیچ مشکلی ندارد.

روایت خلبانی که برای سرش جایزه تعیین کردند

مجید ایزدی، نویسنده کتاب «شبیهِ افسانه‌ها» از جزئیات حمله به اجلاس غیرمتعهدها در بغداد می‌گوید

گفت‌وگو
علی‌الله سلیمی
روزنامه‌نگار

هفته دفاع مقدس یادآور رشادات‌های بی‌نظیر دلاورمردان و زنان غیوری است که با ایثار و از خودگذشتگی پاسدار مرزهای ایران اسلامی شده‌اند. یکی از این دلاورمردان، امیر سرلشکر شهید «عباس دوران» است که با ۱۰۳ سورتی پرواز جنگی در دوران دفاع مقدس و همچنین حماسه‌های درخشان خصوصاً در عملیات‌های «مروراید» و «بغداد»، یکی از قهرمانان این دوران شناخته می‌شود. خلبانی که صدام برای سر او جایزه تعیین کرده بود. شهید دوران سحرگاه روز ۳۰ تیر سال ۱۳۶۱ در حالی که فرماندهی دسته پرواز را به عهده داشت، به پایتخت عراق حمله کرد و به این ترتیب مانع از بزرگاری «اجلاس سران غیرمتعهدها» که ریاست صدام در بغداد شد. به تازگی کتاب «شبیهِ افسانه‌ها» براساس روایت‌هایی از زندگی و رشادات‌های شهید عباس دوران به قلم مجید ایزدی منتشر شده است. با ایزدی درباره شهید دوران گفت‌وگو کرده‌ایم.

شما عنوان «شبیهِ افسانه‌ها» را برای اثر خود که

روایت‌هایی درباره خلبان سرلشکر شهید عباس دوران است، انتخاب کرده‌اید. این عنوان بیشتر به کدام یک از ویژگی‌های خاص شهید دوران اشاره دارد؟
اصل نامگذاری این کتاب با عنوان «شبیهِ افسانه‌ها»، از بیانات مقام معظم رهبری در مورد شهید دوران است که در بازدید از پایگاه هوایی همدان فرمودند: «اگر ماجرای شهید دوران را در کتاب‌ها خوانده بودیم یا امروز هر کس می‌خواند، احتمال می‌داد که افسانه باشد اما ما آن را با چشم خودمان دیدیم که اگر ندیده بودیم می‌گفتیم افسانه است!» اما در فرع، در بسط این توصیف رهبر عزیز در مورد شهید دوران، می‌توان گفت شهید عباس دوران در طول ۲ سال حضورش در دوران دفاع مقدس چنان رشادات‌ها و شجاعت‌هایی از خود نشان داده است که ما فقط در قصه‌ها و افسانه‌ها سراغ داریم و شنیده‌ایم. هر چند در طول دفاع مقدس چنین شخصیت‌هایی زیاد به ظهور رسیدند، اما عباس دوران یکی از شاخص‌های دفاع مقدس‌ما در این زمینه است.

موفقیت‌های چندانگانه این عملیات از بعد نظامی برای ایران چه بوده است؟
اولین موفقیت، عبور این دو جنگنده از پدافندهای چندلایه و رسیدن روی سر بغداد و شکستن دیوار صوتی بوده است. جنگنده‌های ایران از مرز تا بغداد هم باید از جنگنده‌های مجهز عراق در آسمان عبور می‌کردند، هم از ۳ رینگ پدافند هوایی که اطراف بغداد کشیده شده و با به روزترین موشک‌های پدافند هوایی دنیا، ۳ دیوار آتش دور تا دور بغداد ایجاد کرده بودند باید می‌گشتند و با وجود آتش سنگینی که روی این دو هواپیما ریخته شد از این دیوار‌های آتش عبور کردند و خود را روی سر بغداد رساندند. موفقیت دوم زمانی بود که دشمن

پیدا می‌کند که با اینکه هم خودش هم کمک خلبانش مجروح می‌شوند و هم هواپیمایش مثل آیکش سوراخ‌شده بود، دوباره از رینگ هوایی بغداد عبور می‌کند و به سمت مرز برمی‌گردد. حتی در مسیر با توپ دماغه هواپیما یک مقر موتوری دشمن را ششم می‌زند و به سلامت در پایگاه هوایی همدان می‌نشیند و همین موفقیت عملیات شهید دوران در بغداد را کامل می‌کند.

یکی از نقش آفرینی‌های مهم شهید دوران در عملیات مروراید است. درباره حضور او در این عملیات بیشتر توضیح می‌دهید؟

شهید دوران در آغاز جنگ در پایگاه ششم شکاری بوشهر خدمت می‌کرد. با آغاز جنگ تحمیلی، امنیت خلیج فارس و همچنین تامین امنیت مرزهای آبی و مواجهه با نیسوری در ریای عراق بر عهده این پایگاه گذاشته شد. در این مقطع علاوه بر اینکه شهید دوران و هم‌رزمانش با بمباران متوالی مواضع دشمن، حرکت دشمن به سمت مرزهای زمینی در خوزستان را کاهش دادند، شروع به هدف قرار دادن و انهدام ناوچه‌های نظامی دشمن بعضی هم کردند. شهید دوران به همراه هم‌رزمانش شهیدان علیرضا یاسینی و حسین خلعتبری و سایر خلبانان پایگاه ششم شکاری به مرز ناوچه‌ها و اسکله‌های دشمن را هدف قرار دادند و نهایتاً در عملیات مروراید پرونده نیروی دریایی عراق با زدن آخرین ناوچه‌ها توسط شهید دوران و هم‌رزمانش پیچیده شد و عملاً عراق تا پایان جنگ نیروی دریایی نظامی در خلیج فارس نداشت.

ماجرای بازگشت بقایای پیکر شهید خلبان عباس دوران بعد از ۲ دهه به چه شکل بود؟

در سال ۱۴۰۲ موقعیتی برای تبادل شهدای ایران پیش آمد. عمده این شهدا که در این تبادل منتقل شدند شهدایی بودند که یا در دوران اسارت به شهادت رسیده بودند یا در قبرستان‌های عراق تدفین شده بودند. در این تبادل پیکر شهید عباس دوران هم به ایران تحویل داده شد و پس از ۲۰ سال چند تکه استخوان از این شهید به وطن برگشت و در زادگاهش شهر شیراز در مراسمی باشکوه دفن شد.

یادداشت
حبیب‌الله عیاسی*

دانش آموز چگونه

دوستدار مدرسه شود؟

این روزها بر این باورم که حفظ تعامبات ارضی ایران و وحدت ملی آن بیش از آنکه با دولت وفاقی ملی میسر باشد، با حفظ نمادهای ملی‌ای ممکن است که تمام اقوام گوناگون رنگین‌کمان ایران را به هم پیوند می‌دهد.

اول مهر یکی از همین نمادهای نیزومند ملی است که باید در حفظ آن کوشید. کاش رئیس‌جمهور هر سال در میان یکی از رنگ‌های این رنگین‌کمان، یکی از قومیت‌ها، حاضر می‌شد و این روز نمادین را با آنان جشن می‌گرفت و در اهمیت آن سخن می‌راند. این کار به مراتب از خیلی کارهای دیگر مفیدتر است. خوب که به این مسئله اندیشیدم اهمیت و بفرنجی آن برایم دوچندان شد. از خود پرسیدم چرا در عصری که ویژگی بارز آن به تعبیر یونسکو تغییر است و انسان‌ها نه با قوه ناطقه، بلکه با میزان تغییرشان تعریف می‌شوند، نهاد عریض و طویل آموزش و پرورش ما به جای تن دادن به تفسیر، آن هم تفسیرهای سطحی و که جلوه‌هایش در کوتاه و بلند کردن دوره ۱۲ ساله آموزشی و کتاب‌های درسی تبلور یافته، به تغییر نمی‌دهد تا کودکان به دیوار مدارس سنگ تراب نکتند.

در سویی دیگر بسیاری از خیل کودکان این دیار به دلایل ععیده از تحصیل باز می‌مانند و گروه دیگری که موفق به ادامه تحصیل می‌شوند احساس خسران غلطی می‌کنند، چون فکر می‌کنند با امکانات و تحولات شگرف و شگفت جهان امروز هنوز هم بسان گذشته باید ۱۲ سال از عمرشان را در مدرسه و کمتر مهارتی کسب کنند. در همین زمانه گنگ لال پرست، اگر چه هنوز هم مردگانی هستند که زنده می‌شوند، اما زندگان بسیاری‌اند که دفین خرافه‌ها می‌مانند.

اندکنک معلمانی که می‌توانند آموزش را برای کودکان به ورزش تبدیل کنند و دانش را به منش، زیرا هستند معلمان بسیاری که هرگز از جلوی دانشگاه تربیت‌معلم نگذشته‌اند و اینان وقتی کلمات را در ترازوی نگارش می‌نهند، برایشان مهم نیست که کلمات را وزن کنند، بلکه تلنبار کر ندشان برایشان مهم است و خیلی‌ها هم خود اعتراف می‌کنند که سرشان توپ است، اما نمی‌دانند که با آن توپ فوتبال است یا توپ والیبال.

کسی که نمی‌داند از کجا آمده، چگونه بداند که به کجا می‌رود و یا کسی که نمی‌داند صرف و نحو زندگی و اسرارش در لغتنامه دهخدا نه، که در فرهنگ تحول و تغییر است، چگونه می‌تواند منشأ تغییر باشد؟